

แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

Guidelines for the Development of a Digital Accounting System to Support the Growth of Small and Medium-Sized Enterprises in the Southern Provinces of Thailand

ทิพวรรณ รัตนพรหม^{1*}

Tippavan Rattanaprom^{1*}

Received : August 15, 2025 Revised : October 29, 2025 Accepted : November 12, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโต และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญคัดเลือกด้วยวิธีแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี จากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย จำนวน 384 คน และผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับผู้อำนวยการจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 10 คน และผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม SMEs จำนวน 5 คนโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต และความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย และ 2) แนวทางการพัฒนาเสนอให้มีการจัดวางระบบบัญชีที่ได้มาตรฐานสากล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ ระบบคลาวด์ การเชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างปลอดภัยและเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส และเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของวิสาหกิจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษาในลักษณะของกลไกพหุภาคี ถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการยกระดับสมรรถนะของระบบบัญชีดิจิทัลในภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต ความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล

¹อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธานุสรณ์

¹Lecturer, Faculty of Management Sciences, Princess of Naradhiwas University

*Corresponding author email: Tippavan.rom@gmail.com

Abstract

This research article aims 1) to examine the factors influencing the development of digital accounting systems to support the growth of small and medium-sized enterprises (SMEs), and 2) to propose development guidelines for digital accounting systems that facilitate the advancement of SMEs in the southern provinces of Thailand. This study employed a mixed-methods approach, incorporating both quantitative and qualitative methodologies. The sample group and key informants were purposively selected based on specific criteria. The quantitative sample consisted of 384 individuals responsible for accounting functions within SMEs in the southern provinces of Thailand, while the qualitative data were obtained from 15 key informants, comprising 10 executive-level directors from SMEs and 5 government administrators involved in promoting SME development. Data were collected through questionnaires and in-depth interviews. The data analysis employed structural equation modeling (SEM) and content analysis techniques. The results revealed that 1) accounting system management, collaborative growth mechanisms, and competitive advantages in the digital era significantly influence the development of digital accounting systems in SMEs across the southern provinces of Thailand; and 2) the proposed development guidelines emphasize the implementation of internationally standardized accounting systems, the adoption of digital technologies such as cloud-based systems, real-time data connectivity, and secure, systematic digital data storage. These measures aim to enhance transparency and strengthen strategic decision-making capabilities among SMEs. Furthermore, the study highlights the importance of establishing multi-stakeholder collaboration mechanisms involving the public sector, private sector, and academic institutions as a key strategy for sustainably enhancing digital accounting competencies in the SME sector.

Keywords: Accounting System Management, Collaborative Growth Mechanisms, Competitive Advantages, Development of Digital Accounting Systems

1. บทนำ

ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้ส่งผลกระทบต่อระบบการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการจัดการทางการเงินและระบบบัญชีที่จำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมดิจิทัลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง การเปลี่ยนผ่านจากระบบบัญชีแบบดั้งเดิมไปสู่ระบบบัญชีดิจิทัล (Digital Accounting System) จึงถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดเก็บ ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ระบบบัญชีดิจิทัลยังมีบทบาทในการสนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูลแบบเรียลไทม์ การลดข้อผิดพลาดจากกระบวนการทำงานด้วยมือ และการเพิ่มความโปร่งใสในการรายงานผลทางการเงิน ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันประกอบการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างแม่นยำ ทันท่วงที และตอบสนองต่อพลวัตทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ การนำระบบบัญชีดิจิทัลมาใช้ยังช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs และส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลอีกด้วย (Barney, 1991; Wernerfelt, 1984)

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2566) พบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ส่วนใหญ่ในประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ ยังคงประสบปัญหาด้านความพร้อมในการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกระบวนการทางบัญชีอย่างแพร่หลาย แม้ว่ารัฐบาลจะส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและการปรับตัวของธุรกิจผ่านนโยบายต่าง ๆ แต่การนำระบบบัญชีดิจิทัลไปใช้จริงยังคงอยู่ในระดับจำกัด ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ การขาดความรู้และความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในเชิงลึก การขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านระบบบัญชีดิจิทัล รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณในการลงทุนและบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการแข่งขันในยุคดิจิทัล ได้ผลักดันให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ต้องเร่งพัฒนาความสามารถทางเทคโนโลยี (Technological Capability) เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง (Davis, 1989) การยอมรับและการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน ไม่เพียงเป็นกระบวนการของการปรับตัวเชิงเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลทางการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

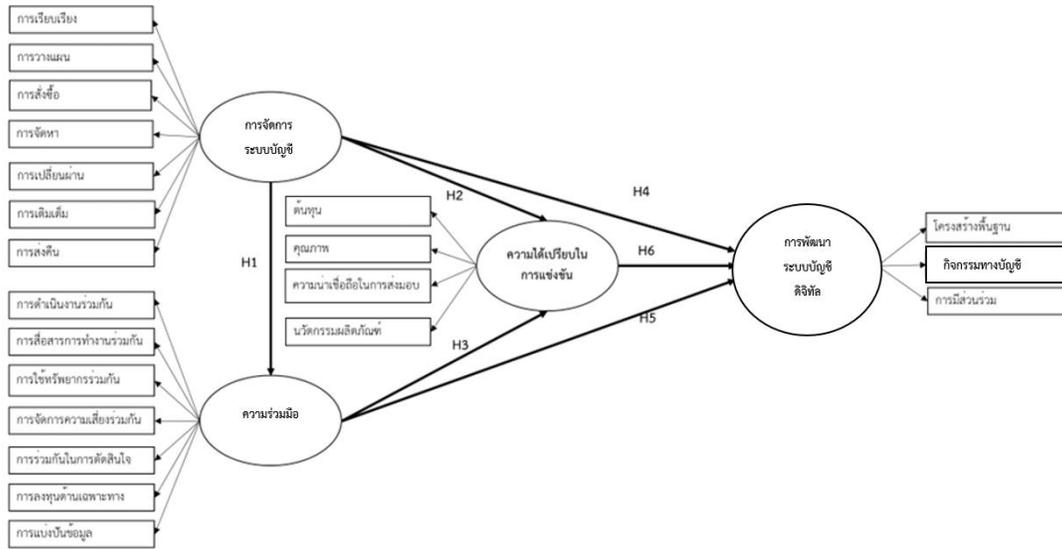
ดังนั้น การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลสำหรับ SMEs ในพื้นที่ภาคใต้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านเทคโนโลยี สร้างความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลและเสนอแนวทางในการปรับใช้ระบบดังกล่าวเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของ SMEs ในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานของการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัย

งานวิจัยนี้เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย โดยมีกำหนดตัวแปรตาม คือ การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต และตัวแปรคั่นกลาง คือ ความได้เปรียบในการแข่งขันยุคดิจิทัล

รูปภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการระบบบัญชี กล่าวคือ การจัดการระบบบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานทางการเงิน การคำนวณภาษี การควบคุมค่าใช้จ่าย และการตรวจสอบผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยระบบบัญชีที่มีการจัดการอย่างมีระเบียบจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนการเงินได้อย่างแม่นยำ ลดข้อผิดพลาดจากการใช้วิธีการทำบัญชีด้วยมือ และสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล การจัดการระบบบัญชีที่ดีช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสในการบริหารจัดการทางการเงิน และทำให้สามารถตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลสำคัญต่อการเติบโตและความยั่งยืนของ SMEs ในระยะยาว (Silva et al., 2024; Samad, 2022) ซึ่งการจัดการระบบของวิสาหกิจเป็นระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกันและมีผลกระทบต่อกัน การพัฒนาและการปรับปรุงระบบบัญชีดิจิทัลในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จึงเป็นการสร้างความเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพระหว่างการจัดการข้อมูลทางการเงินและการดำเนินงานของธุรกิจ ทั้งนี้ ระบบบัญชีดิจิทัลจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อสามารถเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ในวิสาหกิจได้อย่างราบรื่น ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการข้อมูลทางการเงินมีความแม่นยำและโปร่งใสมากยิ่งขึ้น เมื่อระบบบัญชีมีความทันสมัยและเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจทางการเงินของ SMEs จะได้รับข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต กล่าวคือ ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตหมายถึงการทำงานร่วมกันระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กับภาครัฐ ภาคเอกชน และวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจผ่าน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ การสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น การให้เงินทุนสนับสนุน การพัฒนาทักษะบุคลากร และการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจสามารถช่วยลดข้อจำกัดในด้านทรัพยากรและเสริมสร้างความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การร่วมมือกับภาคเอกชนในด้านการจัดหาซอฟต์แวร์ที่เหมาะสม การฝึกอบรม และการพัฒนาทักษะในด้านการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยเพิ่มความสามารถในการใช้งานระบบบัญชีดิจิทัลใน SMEs (Zuhroh et al., 2025) ซึ่งความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนยังถือเป็นกลไก

สำคัญในการเสริมสร้างความยั่งยืนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายใน SMEs โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างระบบนิเวศทางเทคโนโลยี และการสนับสนุนการพัฒนาทักษะในระดับท้องถิ่น ซึ่งช่วยให้ SMEs สามารถนำระบบบัญชีดิจิทัลไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้ (Cruz Salazar et al., 2024) การร่วมมือดังกล่าวยังช่วยให้ SMEs สามารถขยายธุรกิจเข้าสู่ตลาดใหม่ ๆ และเพิ่มโอกาสในการแข่งขันผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับพันธมิตรในทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความได้เปรียบในการแข่งขันยุคดิจิทัล กล่าวคือ ความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและสร้างความแตกต่างในการแข่งขันในตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้จะช่วยให้ SMEs สามารถจัดการข้อมูลทางการเงินได้อย่างแม่นยำ และเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งส่งผลให้การตัดสินใจทางการเงินสามารถทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลช่วยลดข้อผิดพลาดจากการคำนวณ ค่าใช้จ่ายและภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้การติดตามผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นไปอย่างแม่นยำ ซึ่งจะทำให้ SMEs สามารถรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันทั้งในตลาดในประเทศและต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน (Venturi, et al., 2024) ซึ่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการด้านบัญชียังช่วยให้ SMEs สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด โดยระบบบัญชีดิจิทัลที่ทันสมัยสามารถเพิ่มความแม่นยำในการดำเนินงานทางการเงินและช่วยให้ธุรกิจสามารถประเมินผลการดำเนินงานและปรับกลยุทธ์ทางการเงินได้อย่างทันท่วงที การตอบสนองที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันที่สูง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล กล่าวคือ การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเป็นกระบวนการที่วิสาหกิจนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการทางการเงินและการบัญชี โดยการใช้ซอฟต์แวร์และเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดข้อผิดพลาดจากการทำบัญชีด้วยมือ และเพิ่มความแม่นยำในการติดตามผลการดำเนินงานทางการเงิน การนำระบบบัญชีดิจิทัลมาปรับใช้ยังทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความโปร่งใส สามารถเข้าถึงได้ง่าย และช่วยให้การตัดสินใจทางการเงินสามารถทำได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ SMEs สามารถพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันโดยเฉพาะในตลาดที่มีการแข่งขันสูงและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Maeenuddin et al., 2024) ดังนั้นการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มความแม่นยำในการดำเนินงานทางการเงิน แต่ยังทำให้ SMEs สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงในตลาด การใช้ซอฟต์แวร์บัญชีที่ทันสมัยทำให้ธุรกิจสามารถประเมินผลการดำเนินงานและปรับกลยุทธ์ทางการเงินได้อย่างทันท่วงที การตอบสนองที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ทฤษฎีมุมมองเชิงทรัพยากร (Resource-Based View: RBV) ทฤษฎีนี้เสนอว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรเกิดจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายในที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า (Valuable) หาได้ยาก (Rare) เลียนแบบได้ยาก (Inimitable) และไม่สามารถทดแทนได้ (Non-substitutable) (Barney, 1991; Wernerfelt, 1984) ทรัพยากรภายในดังกล่าว เช่น ระบบบัญชีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านเทคโนโลยี และกระบวนการจัดการข้อมูลทางการเงินที่เป็นระบบ ล้วนมีส่วนสำคัญในการสร้างศักยภาพการแข่งขันและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนของ SMEs ในยุคดิจิทัล ดังนั้น ทฤษฎี RBV จึงเป็นกรอบแนวคิดหลักที่ช่วยอธิบายว่าการจัดการระบบบัญชีและการพัฒนาทรัพยากรภายในองค์กรส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของ SMEs

ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ทฤษฎีนี้อธิบายถึงกระบวนการที่บุคลากรหรือผู้ประกอบการยอมรับและตัดสินใจนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ โดยพิจารณาจากสองปัจจัยหลัก คือ “การรับรู้

ประโยชน์” (Perceived Usefulness) และการรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use) (Davis, 1989) เมื่อบุคลากรมองว่าการใช้เทคโนโลยีมีประโยชน์และใช้งานได้ง่าย ย่อมส่งผลต่อทัศนคติที่ดีและเพิ่มความตั้งใจในการนำเทคโนโลยีมาใช้จริง ซึ่งในบริบทของงานวิจัยนี้ การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำบัญชีจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อการขับเคลื่อนธุรกิจของ SMEs

การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการทางบัญชีและการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยมุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพในการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลทางการเงิน การลดต้นทุน และการเพิ่มความสะดวกในการบริหารจัดการ (Alharbi & Alharbi, 2024; Chiu & Lin, 2023) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยจำนวนมากยังขาดการบูรณาการแนวคิดด้านความร่วมมือทางธุรกิจและความได้เปรียบในการแข่งขันในยุคดิจิทัลเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลอย่างยั่งยืน

เมื่อพิจารณาจากแนวคิดทางทฤษฎี พบว่า ทฤษฎีมุมมองเชิงทรัพยากร (Resource-Based View: RBV) มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรภายในองค์กร เช่น ระบบบัญชีดิจิทัล ความสามารถของบุคลากร และโครงสร้างการจัดการ เป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (Barney, 1991; Wernerfelt, 1984) ขณะที่ ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) อธิบายการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการรับรู้ประโยชน์ (Perceived Usefulness) และการรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการยอมรับระบบบัญชีดิจิทัลของผู้ประกอบการ (Davis, 1989) ช่องว่างขององค์ความรู้ (Research Gap) ที่พบคือ งานวิจัยส่วนใหญ่ยังไม่ได้ศึกษาปัจจัยเชิงบูรณาการระหว่างการจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต และความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัลภายใต้กรอบแนวคิดเดียวกัน โดยเฉพาะในบริบทของ SMEs ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งมีความแตกต่างด้านโครงสร้างเศรษฐกิจและความพร้อมทางเทคโนโลยีจากภูมิภาคอื่น ๆ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านี้ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทของ SMEs ในภูมิภาคภาคใต้

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทางการเงินและการบัญชี โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ช่วยลดข้อผิดพลาดจากการทำบัญชีด้วยมือ เพิ่มความแม่นยำในการติดตามผลการดำเนินงานทางการเงิน และส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดการข้อมูล นอกจากนี้ ระบบบัญชีดิจิทัลยังช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ส่งผลให้การตัดสินใจทางการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การพัฒนาและส่งเสริมระบบบัญชีดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ภาครัฐควรสนับสนุนผ่านนโยบายด้านเงินทุน การพัฒนาทักษะบุคลากร และการจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสม ขณะที่ภาคเอกชนควรมีบทบาทในการจัดหาซอฟต์แวร์ ระบบสนับสนุน และการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี เพื่อให้ SMEs สามารถประยุกต์ใช้ระบบบัญชีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล และส่งผลให้ธุรกิจสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างยั่งยืน

สมมติฐานการวิจัย 1 : H_1 การจัดการบัญชีที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต

สมมติฐานการวิจัย 2 : H_2 การจัดการบัญชีที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย 3 : H₃ ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความ
ได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย 4 : H₄ การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย 5 : H₅ ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนา
ระบบบัญชีดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย 6 : H₆ ความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนา
ระบบบัญชีดิจิทัล

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 68,700 SMEs (Office of Small and Medium Enterprises Promotion, 2024)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี จากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย โดยผู้วิจัยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เท่ากับ 384 กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้แทนจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย จำนวน 14 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี ปัตตานี จำนวนจังหวัดละ 28 คน ชุมพร ระนอง กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง ตรัง สตูล นราธิวาส ยะลา จำนวนจังหวัดละ 27 คน จำนวนรวมทั้งสิ้น 384 คน

1.3 กลุ่มเป้าหมายในเชิงคุณภาพ คือ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยวิธีการเลือกเจาะจง (Purpose Sampling) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) คือ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ตามแนวคิดของ Morse (2000) ที่ระบุว่า ขนาดผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีวิทยาแบบปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenological Approach) ควรอยู่ระหว่าง 6-10 ราย ทั้งนี้มีการกระจายผู้ให้ข้อมูลหลักจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายตามบริบท ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 15 คน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลและมีหน้าที่ดูแลด้านการเงินและการบัญชี ภายในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนา SMEs ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในภาคธุรกิจ รวมทั้งให้คำแนะนำและการพัฒนาระบบสำหรับ SMEs ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง และจังหวัด หน่วยงานที่สังกัด เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย มีลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย มีลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2) การสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง และจังหวัด หน่วยงานที่สังกัด

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถามจากการสังเคราะห์ และการพัฒนาข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องส่วนการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงด้วยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาขึ้นมาให้ผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นนักวิชาการ 2 คน วิชาชีพ 2 คน สถิติ 1 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัดเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความสอดคล้องกันเป็นรายข้อคำถามมีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นนำไปใช้ได้ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความครบถ้วนของแบบสอบถาม ความเหมาะสม และความชัดเจนของการใช้ภาษาจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 1.00 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.70 – 1.00 ผู้วิจัยจึงทำการเลือกข้อคำถามที่เป็นไปตามเกณฑ์ คือ $IOC > 0.60$ เพื่อแสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องของข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและมีความเหมาะสมมีความชัดเจนของภาษาและครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา

การทดสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย

การทดสอบหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยดำเนินการโดยวัดค่าความเชื่อมั่น หรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับ จำนวน 30 ตัวอย่าง โดยไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น วิชิต อุ๋อัน (2554) ซึ่งจากการทดสอบพบว่าตัวแปรทุกปัจจัยค่าอัลฟาของครอนบาคผ่านการทดสอบความเชื่อถือได้โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.806 – 0.971 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมสามารถนำแบบสอบถามไปรวบรวมข้อมูลได้ผลจากการตรวจสอบความเชื่อมั่นของประเด็นคำถาม พบว่า การจัดการระบบบัญชี มีความเชื่อมั่นรวม

0.859 ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต มีค่าความเชื่อมั่นรวม 0.806 ความได้เปรียบในการแข่งขันยุคดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่นรวม 0.956 และการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่นรวม 0.971 จากที่กล่าวมาพบว่าตัวแปรทุกปัจจัย ค่าอัลฟาของครอนบาค ผ่านการทดสอบความเชื่อถือได้โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.925 – 0.983 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมสามารถนำไปรวบรวมข้อมูลได้ ทั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา เลขที่ SCPHYLIRB-2568/595

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์หน่วยงาน มอบหมายผู้แทนหน่วยงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ผู้ดำเนินโครงการ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

2) ติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นจากการตอบกลับ พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง ครบถ้วน จนได้มาซึ่งข้อมูลตามแบบสอบถามครบร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์

3) จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ พร้อมนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์และจัดบันทึก ตั้งแต่วันที่ 25-30 กรกฎาคม 2568

4) เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ พร้อมบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องบันทึกเสียง (โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว ทั้งนี้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และจริยธรรมในมนุษย์) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสม

5) นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และนำไปบันทึก วิเคราะห์และสรุปผล แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์และเรียบเรียงเขียนรายงานต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร คือ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่ ค่าต่ำสุด-สูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้ได้ภาพรวมของข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ผ่านค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล รวมทั้งดำเนินการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ การพัฒนาโมเดล การกำหนดขนาดตัวอย่าง การประมาณค่าพารามิเตอร์ การทดสอบ ความสอดคล้อง และการปรับโมเดลให้เหมาะสม เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสอดคล้องกับสมมติฐานและข้อมูลที่ได้รับการรวบรวม นอกจากนี้ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล การถอดรหัสข้อมูลจากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ และการวิเคราะห์แนวโน้มร่วมและความเชื่อมโยงของประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อนำผลลัพธ์มาประกอบการตีความร่วมกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ รวมทั้งใช้วิธีการวิเคราะห์แบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเสริมความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย โดยการใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงปริมาณ และทฤษฎี เพื่อสนับสนุนข้อสรุปและเพิ่มมิติของการตีความในเชิงบริบทและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

4. ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย สามารถแสดงผลลัพธ์จากการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ตาราง 1 แสดงผลลัพธ์จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยในภาพรวม

ตัวแปร (Variable)	ค่าต่ำสุด (Min)	ค่าสูงสุด (Max)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)
1. การจัดการระบบบัญชี	3.43	4.51	4.18	0.60
2. ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต	3.29	4.42	4.15	0.66
3. ความได้เปรียบในการแข่งขันยุคดิจิทัล	3.58	4.38	4.08	0.76
4. การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล	3.47	4.48	4.19	0.62

จากตาราง 1 แสดงสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา โดยนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับค่าต่ำสุด (Min), ค่าสูงสุด (Max), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 4 ตัว ดังนี้

การจัดการระบบบัญชี มีค่าต่ำสุดที่ 3.43 และค่าสูงสุดที่ 4.51 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารจัดการระบบบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ความถูกต้อง และความโปร่งใส ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินวิสาหกิจในยุคดิจิทัล

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต มีค่าต่ำสุด 3.29 และค่าสูงสุด 4.42 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 บ่งชี้ว่าแม้จะมีความหลากหลายของความคิดเห็นอยู่บ้าง แต่ภาพรวมยังสะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือในระดับต่าง ๆ อาทิ ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการเสริมสร้างศักยภาพของระบบบัญชีดิจิทัลให้สามารถรองรับการเติบโตทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

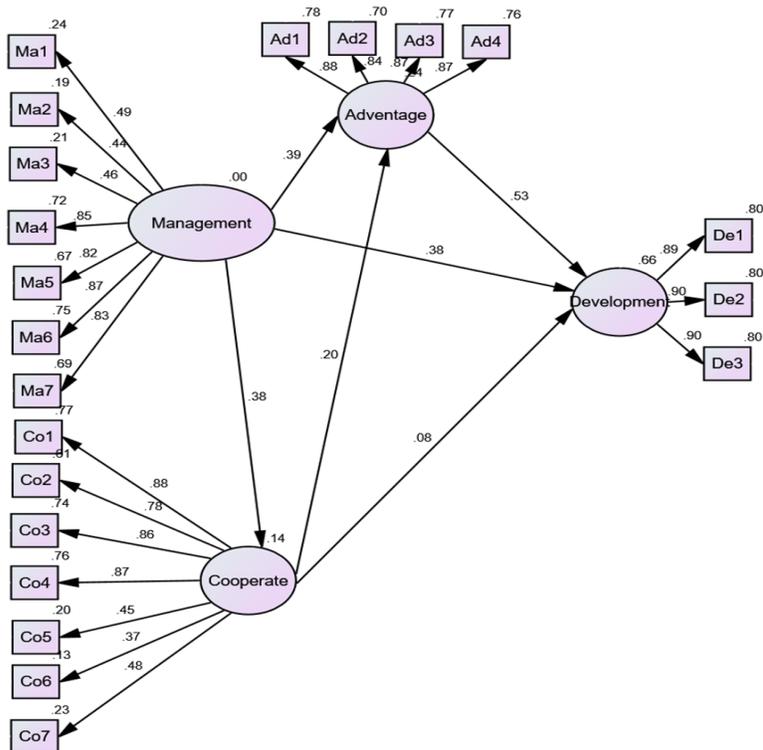
ความได้เปรียบในการแข่งขันยุคดิจิทัล มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3.58 และค่าสูงสุด 4.38 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 ซึ่งเป็นค่าสูงสุดในบรรดาตัวแปรทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างเชิงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นนี้ อันอาจเกิดจากระดับการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่แตกต่างกัน ระดับความพร้อมในการปรับตัวหรือขนาดของวิสาหกิจที่มีความหลากหลาย ส่งผลให้การประเมินถึงความสามารถในการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันยังมีลักษณะไม่เป็นเอกภาพ

การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล ซึ่งถือเป็นตัวแปรหลักในการศึกษา มีค่าต่ำสุด 3.47 และค่าสูงสุด 4.48 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีความคิดเห็นเชิง

บวกในระดับมาก และมีความสอดคล้องกันในเรื่องความจำเป็นเร่งด่วนของการนำระบบดิจิทัลมาปรับใช้ในกระบวนการบัญชี เพื่อให้ทันต่อสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนาบ่งชี้ว่าทุกตัวแปรล้วนมีความสำคัญและเป็นองค์ประกอบที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจากผู้ประกอบการในพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะตัวแปรด้านการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลที่มีระดับการรับรู้สูงสุด สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมและแนวโน้มเชิงบวกของกลุ่มตัวอย่างในการยกระดับขีดความสามารถของวิสาหกิจผ่านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีบัญชีดิจิทัลอย่างจริงจัง ทั้งนี้ ความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในบางตัวแปร เช่น ความได้เปรียบในการแข่งขัน ยังอาจสะท้อนถึงความจำเป็นในการกำหนดแนวทางสนับสนุนเชิงนโยบายที่เหมาะสมและครอบคลุมความหลากหลายของบริบทผู้ประกอบการในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ผลการวิจัยแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย พบว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างดี โดยค่าตัวชี้วัด ได้แก่ $\chi^2/df = 1.823$, p-value = 0.010, AGFI = 0.985, RMSEA = 0.022 ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด p-value > 0.05 ซึ่งให้เห็นว่าข้อมูลจริงไม่แตกต่างจากค่าที่คาดการณ์ ค่า $\chi^2/df < 2.00$ สะท้อนถึงความสมดุระหว่างตัวแบบและข้อมูล AGFI > 0.90 แสดงถึงความกลมกลืนระดับสูง และ RMSEA < 0.05 บ่งบอกถึงความคลาดเคลื่อนต่ำ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ยอมรับได้ แสดงถึงความสมดุลและความกลมกลืนระหว่างโครงสร้างของโมเดลกับข้อมูลจริง นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาผลโดยตรง (Direct Effects) ผลทางอ้อม (Indirect Effects) และผลรวมทั้งหมด (Total Effects) เพื่อแสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ อีกทั้งดัชนีเสริมอื่น ๆ เช่น ค่า CFI ค่า TLI และค่า SRMR ก็อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ส่งผลให้สามารถยืนยันได้ว่าโมเดลนี้จึงมีความเหมาะสมและสามารถใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รูปภาพประกอบ 2 โมเดลการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis)

$$\chi^2/df = 1.823, p\text{-value} = 0.010, AGFI = 0.985, RMSEA = 0.022$$

ตาราง 2 แสดงผลการคำนวณค่าอิทธิพลรวม (Standardized Total Effect) อิทธิพลทางตรง (Direct Effect) และอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)

ลำดับที่	Path	DE	IE	TE
1	MA <-- CO	0.376	0.000	0.376
2	MA <-- AD	0.386	0.074	0.460
3	CO <-- AD	0.384	0.270	0.654
4	MA <-- DE	0.075	0.103	0.178
5	CO <-- DE	0.197	0.000	0.197
6	AD <-- DE	0.525	0.000	0.525

จากตาราง 2 แสดงผลการคำนวณ Standardized Total Effect , Direct Effect, Indirect Effect พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี ($\chi^2/df < 3.00$, GFI > 0.90, CFI > 0.95, RMSEA < 0.08) แสดงให้เห็นว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ จากการทดสอบอิทธิพลของตัวแปร พบว่า ค่า Path Coefficient ที่ได้จากแผนภาพโมเดลและค่าที่รายงานในตารางมีความสอดคล้องกันทุกค่า ทั้งในส่วนของอิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE) สรุปได้ดังนี้

การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.376 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ส่งผลให้ค่าอิทธิพลรวม อยู่ที่ 0.376 สะท้อนให้เห็นว่าความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้การไม่มีอิทธิพลทางอ้อมบ่งชี้ว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่ถูกส่งผ่านหรืออธิบายโดยตัวแปรอื่นภายในโมเดล

การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.386 และค่าอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.074 ส่งผลให้ค่าอิทธิพลรวม เท่ากับ 0.460 แสดงให้เห็นว่าการปรับตัวของวิสาหกิจ มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล ทั้งในลักษณะทางตรงและทางอ้อม โดยอิทธิพลทางอ้อมซึ่งอาจจะเกิดจากความสัมพันธ์ที่ส่งผ่านตัวแปรกลาง เช่น ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต หรือการพัฒนาภายในวิสาหกิจ ซึ่งอยู่ในโครงสร้างเชิงสาเหตุร่วมกัน

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล มีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.384 และค่าอิทธิพลทางอ้อม 0.270 ส่งผลให้ค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.654 ซึ่งเป็นอิทธิพลรวมสูงสุดในโมเดล สะท้อนว่าความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลที่สำคัญและมีผลกระทบต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัลทั้งในเชิงตรงและเชิงอ้อม โดยการร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตนำไปสู่การพัฒนาความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล มีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ 0.075 และค่าอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.103 ส่งผลให้ค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.178 แสดงถึงอิทธิพลเชิงบวกในระดับปานกลางของการจัดการบัญชีต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล โดยอิทธิพลทางอ้อมมีค่าสูงกว่าทางตรง ซึ่งอาจสะท้อนถึงการจัดการบัญชีมีบทบาทในการกระตุ้นหรือสนับสนุนปัจจัยอื่น ๆ เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีภายในองค์กร การเสริมสร้างทักษะและการอบรมบุคลากร รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ที่ส่งผลให้การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.197 โดยไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ส่งผลให้ค่าอิทธิพลรวม เท่ากับ 0.197 บ่งชี้ว่าความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตเป็นปัจจัยหลักในการผลักดันการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลโดยตรง โดยไม่พึ่งพาปัจจัยหรือกระบวนการอื่น ๆ

ความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล มีค่าอิทธิพลทางตรง 0.525 โดยไม่มีอิทธิพลทางอ้อม ทำให้ค่าอิทธิพลรวม เท่ากับ 0.525 บ่งชี้ว่าการพัฒนาภายในวิสาหกิจ มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับสูงต่อ การปรับตัวของวิสาหกิจ และเป็นเส้นทางที่มีความชัดเจนในเชิงสาเหตุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นการวิเคราะห์ค่ามาตรฐานของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีความสอดคล้องและมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ภายในโมเดล โดยการจัดการระบบบัญชี และความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล ซึ่งปรากฏว่ามีอิทธิพลทางตรงในระดับสูงต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล นอกจากนี้ ความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล และความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนถึงกลไกการถ่ายทอดอิทธิพลจากโครงสร้างภายในวิสาหกิจไปสู่การพัฒนาเชิงเทคโนโลยีในด้านระบบบัญชีได้อย่างมีระบบและยั่งยืนในบริบทเศรษฐกิจดิจิทัล

ตาราง 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

	สมมติฐาน	ผลลัพธ์	อิทธิพล	เส้นทาง	สัมประสิทธิ์	R ²
H1	การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.39	60.0%
H2	การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.40	56.0%
H3	ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัล	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.32	45.0%
H4	การจัดการบัญชีมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.37	44.0%
H5	ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.35	35.0%
H6	ความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.36	41.0%

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยระบุค่า t-value และ p-value เพื่อยืนยันผลการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้ออย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าเส้นทางความสัมพันธ์ส่วนใหญ่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 นอกจากนี้ ได้มีการระบุค่า R² (Coefficient of Determination) สำหรับตัวแปรตาม (Endogenous Variables) แต่ละตัวในโมเดล เพื่อแสดงสัดส่วนของความแปรปรวนที่สามารถอธิบายได้โดยตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะตัวแปรการพัฒนาาระบบบัญชีดิจิทัล (Digital Accounting System Development) ซึ่งมีค่า R² เท่ากับ 0.41 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาาระบบบัญชีดิจิทัลได้ร้อยละ 41

จากผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 6 ข้อ พบว่า H1, H2, H3, H5 และ H6 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าสัมประสิทธิ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน H4 ไม่ได้รับการสนับสนุน เนื่องจากค่า p-value สูงกว่า 0.05 แสดงว่าการจัดการระบบบัญชีไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาาระบบบัญชีดิจิทัล แต่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโตและความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

1) การจัดการระบบบัญชี ควรมีการวางระบบบริหารจัดการทางบัญชีที่มีความเป็นระบบ ระเบียบ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติทางบัญชีที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชี อาทิ การใช้โปรแกรมบัญชีระบบคลาวด์ (Cloud-based Accounting Systems) การเชื่อมโยงข้อมูลบัญชีแบบเรียลไทม์ (Real-time Integration) และการจัดเก็บข้อมูลแบบดิจิทัลอย่างปลอดภัย ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน เสริมสร้างความโปร่งใส และเอื้อต่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

2) ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต ควรส่งเสริมการจัดตั้งกลไกความร่วมมือแบบพหุภาคีระหว่างภาครัฐภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และวิสาหกิจสนับสนุนวิสาหกิจ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับสมรรถนะด้านบัญชีของ SMEs ผ่านกิจกรรมร่วมมือด้านองค์ความรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดทำระบบสนับสนุนทางบัญชีดิจิทัลในระดับพื้นที่ รวมถึงการจัดตั้งเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำปรึกษาเฉพาะทาง อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพของธุรกิจให้มีขีดความสามารถอย่างยั่งยืน

3) ความได้เปรียบในการแข่งขันในยุคดิจิทัล ภาคธุรกิจควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีดิจิทัลเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินในเชิงลึก การบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับตัวต่อพลวัตของตลาด ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำระบบข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบการผลิต การขาย และการบริหารจัดการซัพพลายเชน เพื่อให้ระบบบัญชีมิได้จำกัดอยู่เพียงด้านการรายงาน แต่ยังมีบทบาทในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างเป็นรูปธรรม

4) การพัฒนาาระบบบัญชีดิจิทัล ควรดำเนินไปในลักษณะที่เป็นระบบและยั่งยืนโดยเริ่มจากการประเมินสมรรถนะและความพร้อมของวิสาหกิจในด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ ควบคู่กับการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการเปลี่ยนผ่านระบบบัญชีแบบดั้งเดิมไปสู่ระบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการลงทุนด้านเทคโนโลยี การพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดทำมาตรการกำกับดูแลข้อมูลอย่างเคร่งครัด ถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นเพื่อให้การพัฒนาดังกล่าวสามารถรองรับการเติบโตของกิจการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ตาราง 4 สรุปแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของ SMEs ในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ประเด็นหลัก	แนวทางการพัฒนา
การจัดการระบบบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> - วางระบบบัญชีที่มีมาตรฐานสากล ความเป็นระบบและมีระเบียบ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบบัญชีแบบคลาวด์ การเชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ และการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลอย่างปลอดภัย - เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน ความโปร่งใส และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์
ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งกลไกความร่วมมือแบบพหุภาคี (รัฐ-เอกชน-สถาบันการศึกษา-องค์กรสนับสนุน) - ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีบัญชีดิจิทัล และจัดตั้งเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ - สนับสนุนการจัดทำระบบช่วยเหลือทางบัญชีในระดับพื้นที่
ความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมดิจิทัลเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ - เชื่อมโยงข้อมูลทางบัญชีกับระบบการผลิต การขาย และซัพพลายเชน - พัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลและระบบสนับสนุนการตัดสินใจทางการเงิน
การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ของกิจการ - กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล - ลงทุนด้านเทคโนโลยี พัฒนาทักษะบุคลากร และกำกับดูแลข้อมูลอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมความยั่งยืนและการเติบโตในระยะยาวของกิจการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย การจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต และความได้เปรียบในการแข่งขันยุคดิจิทัล อีกทั้งโมเดลตัวแทนทางทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกัน ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินโมเดล โดยค่า Chi-Square/df อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ค่า CFI และ TLI มีค่าเกิน 0.90 และค่า RMSEA ไม่เกิน 0.08 ทั้งนี้สะท้อนถึงความเหมาะสม ความกลมกลืน และความน่าเชื่อถือ ของโมเดลที่พัฒนาขึ้น ทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ สามารถใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางพัฒนาเชิงนโยบายหรือเชิงกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมระบบบัญชีดิจิทัลในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต และความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของการจัดการเชิงกลยุทธ์และศักยภาพดิจิทัลของวิสาหกิจที่มีต่อการพัฒนาระบบบัญชีให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อบริบทของการแข่งขันในยุคปัจจุบัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดด้านศักยภาพดิจิทัล (Digital Capability) ตามแนวทฤษฎีของ Van Hoang et al. (2025) ซึ่งระบุว่า ความสามารถทางดิจิทัลของวิสาหกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญ และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษา

ของ Imjai et al. (2023) ที่ยืนยันว่าความสามารถด้านดิจิทัลส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการบริหารจัดการบัญชีเพื่อการตัดสินใจในระดับวิสาหกิจ

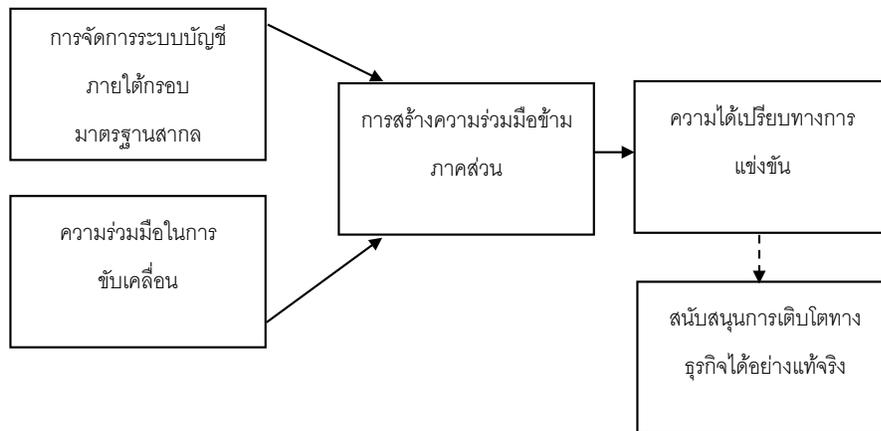
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ในการจัดการระบบบัญชี มีความจำเป็นต้องพัฒนาระบบบริหารบัญชีที่มีมาตรฐานสากล มีความเป็นระบบระเบียบ และมีความปลอดภัย เช่น การใช้ระบบคลาวด์ การเชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ และการจัดเก็บข้อมูลดิจิทัลอย่างเหมาะสม ในด้านการจัดการระบบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kritsanapad et al. (2023) พบว่าวิสาหกิจที่นำระบบบัญชีบนคลาวด์มาใช้จริง จะประสบปัญหาความแม่นยำของข้อมูลลดลงหากไม่มี การจัดการทรัพยากรบุคคลและระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม จึงเน้นย้ำให้มีการวางระบบบัญชีที่มีมาตรฐานสากล พร้อมสนับสนุนให้ SMEs ใช้ Cloud Accounting ระบบเชื่อมต่อข้อมูลเรียลไทม์ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างมั่นคง เพื่อสร้างความโปร่งใส และรองรับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต สอดคล้องกับ Thaweerat et al. (2024) ซึ่งว่าโมเดลการจัดการแบบพหุภาคีซึ่งรวมภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และวิสาหกิจสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นเอาไว้ด้วยกัน จะช่วยยกระดับศักยภาพทางบัญชีของ SMEs ได้สำเร็จมากกว่ารูปแบบเดี่ยว ๆ การทำงานร่วมกันดังกล่าวสามารถสร้างเครือข่ายความรู้ และแรงสนับสนุนด้านเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่ ในด้านความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล จากงานวิจัยของ Pongpithee & Senasiri (2022) พบว่า ทักษะการใช้ดิจิทัลข้อมูล (Digital Data Literacy) ในการวิเคราะห์ด้านบัญชีและการเงิน เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเติบโตของ SMEs ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาความสามารถในการใช้บัญชีดิจิทัลควรเชื่อมโยงกับระบบการผลิต การตลาด และซัพพลายเชน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน อย่างเป็นรูปธรรม และการพัฒนาระบบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Udomsup et al. (2023) ศึกษาองค์ประกอบสำคัญ เช่น การเตรียมเครื่องมือ เทคโนโลยี บุคลากร และกระบวนการควบคุมข้อมูล โดยชี้ว่าวิสาหกิจที่พัฒนาในลักษณะนี้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนผ่านสู่วิสาหกิจดิจิทัลสูงกว่าวิสาหกิจอื่น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยก่อนหน้า แต่ในขณะเดียวกันยังมีประเด็นที่ควรอภิปรายเชิงลึกเพิ่มเติม เพื่ออธิบายกลไกของผลลัพธ์ในบริบทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในภาคใต้ของประเทศไทย การตีความเชิงลึกของผลลัพธ์ (Deeper Interpretation) พบว่า “ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต มีอิทธิพลสูงต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล เนื่องจากลักษณะการดำเนินธุรกิจของ SMEs ในภาคใต้มีความสัมพันธ์แบบเครือข่ายและพึ่งพาอาศัยกันในระดับสูง ทั้งในด้านทรัพยากร บุคลากร และองค์ความรู้ การมีความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจึงช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล เทคโนโลยี และโอกาสทางการตลาดที่เสริมศักยภาพการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน การจัดการระบบบัญชีส่งผลต่อการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลอย่างมีนัยสำคัญ เพราะองค์กรที่มีระบบบัญชีภายในที่ติดอยู่แล้ว ย่อมมีความพร้อมเชิงโครงสร้างและบุคลากรในการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลได้รวดเร็วกว่ากิจการที่ยังขาดการจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการพื้นฐานและการยอมรับเทคโนโลยีในทางปฏิบัติ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การจัดการระบบบัญชีที่มีมาตรฐานสากลเมื่อผสมผสานกับเทคโนโลยีดิจิทัล ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของวิสาหกิจอย่างมีนัยสำคัญ ความร่วมมือแบบพหุภาคีระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคการศึกษา เป็นกลไกสำคัญที่เสริมสร้างความสามารถด้านบัญชีดิจิทัลของ SMEs อย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันความได้เปรียบทางการแข่งขันยุคดิจิทัลได้ยกระดับระบบบัญชีให้เป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่สนับสนุนการบริหารต้นทุน การวิเคราะห์ข้อมูล

และการตอบสนองต่อตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ดังกล่าวสามารถใช้เป็นกรอบเชิงนโยบายเพื่อยกระดับขีดความสามารถของวิสาหกิจไทยในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ดังแสดงในรูปภาพประกอบ 3

รูปภาพประกอบ 3 การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อจำกัดด้านข้อมูล (Data Limitation)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ได้จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งสะท้อนการรับรู้ (Perception) ของผู้ตอบแบบสอบถาม อาจมีความคลาดเคลื่อนจากพฤติกรรมจริงของผู้ประกอบการในบางประเด็น

2. ข้อจำกัดด้านการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Limitation)

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งแม้จะเหมาะสมกับลักษณะของการวิจัยเชิงสาเหตุ แต่ไม่สามารถสรุปอ้างอิงผลลัพธ์ไปยังประชากร SMEs ทั้งหมดในภาคใต้ได้อย่างสมบูรณ์

3. ข้อจำกัดเชิงพื้นที่ (Geographical Limitation)

การศึกษานี้ดำเนินการเฉพาะในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ผลการวิจัยจึงสะท้อนบริบทเฉพาะของภูมิภาคนี้ อาจไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้โดยตรงกับ SMEs ในภูมิภาคอื่นที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจแตกต่างกัน

4. ข้อจำกัดด้านเวลา (Temporal Limitation)

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Study) ซึ่งสะท้อนข้อมูลเฉพาะช่วงเวลา ไม่สามารถบ่งบอกความเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้มระยะยาวของการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลได้

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1) ควรมีการศึกษาตัวแปรแวดล้อมหรือปัจจัยเชิงบริบทอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบัญชี อย่างละเอียด อาทิ ระดับความรู้ทางบัญชีของผู้ประกอบการ นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ หรือวัฒนธรรมวิสาหกิจ ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อการยอมรับและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางบัญชี

2) ควรมีการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบและกลไกของ ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต โดยเฉพาะการสร้างเครือข่ายแบบพหุภาคีในแต่ละอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลุ่มลึกและสามารถนำไปออกแบบนโยบายสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการขยายกรอบการวิจัยให้ครอบคลุม ความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคดิจิทัล ในมิติเชิงเทคโนโลยี อาทิ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และเทคโนโลยีการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)

4) ควรมีการประเมินเชิงระบบเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนของ การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัล โดยพิจารณาทั้งมิติทางเศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการ และการเปลี่ยนผ่านวิสาหกิจ (Digital Transformation) เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาในเชิงยุทธศาสตร์

5.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (DE) ควรดำเนินโครงการสนับสนุนให้ SMEs เข้าถึงระบบบัญชีดิจิทัลมาตรฐานสากล รวมถึงการกำหนดแนวปฏิบัติด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และมาตรการตรวจสอบภายใน เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือในการรายงานทางการเงิน

2) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (OSMEP) ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (NSTDA) ควรจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานบัญชีดิจิทัล” ระดับภูมิภาค เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจ ภาครัฐ และสถาบันวิชาการ ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ให้คำปรึกษา และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางบัญชีดิจิทัล

3) มหาวิทยาลัย และสถาบันฝึกอบรมภาครัฐ ควรพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมที่มุ่งเสริมสร้างความสามารถเชิงดิจิทัลของผู้ประกอบการ SMEs โดยเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลบัญชีดิจิทัล การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ และการบูรณาการระบบบัญชีกับกระบวนการผลิต การจัดซื้อ และการตลาด

4) หน่วยงานกำกับดูแลทางการเงิน เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย และสรรพากร ควรร่วมกับ OSMEP และ DE กำหนดนโยบายส่งเสริมการพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องผ่านแนวทางการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การพัฒนาทักษะบุคลากร และมาตรการกำกับดูแลข้อมูลอย่างเคร่งครัด เพื่อยกระดับศักยภาพของ SMEs ให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

6. สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาระบบบัญชีดิจิทัลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ การจัดการระบบบัญชี ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการเติบโต และความได้เปรียบในการแข่งขันในยุคดิจิทัล โดยโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผ่านเกณฑ์การประเมินความกลมกลืนของโมเดลในระดับที่น่าเชื่อถือ อันสะท้อนถึงความเหมาะสมและความน่าเชื่อถือทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาเสนอให้มีการจัดวางระบบบัญชีที่ได้มาตรฐานสากล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ ระบบคลาวด์ การเชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างปลอดภัยและเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส และเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของวิสาหกิจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษาในลักษณะของกลไกพหุภาคี ถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการยกระดับสมรรถนะของระบบบัญชีดิจิทัลในภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างยั่งยืน อนึ่ง ความสามารถในการใช้ข้อมูลดิจิทัลเพื่อการวิเคราะห์

ทางบัญชีและการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อศักยภาพการแข่งขันของวิสาหกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล นำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบเชิงนโยบายและแนวทางเชิงกลยุทธ์ เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่วิสาหกิจดิจิทัล และยกระดับขีดความสามารถของวิสาหกิจไทยได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2566). รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์.
- วิจิต คุ้มอัน. (2554). การวิจัยและสืบค้นข้อมูลทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Alharbi, M., & Alharbi, F. (2024). The integration of AI in digital accounting transformation. *International Journal of Accounting and Finance Innovation*, 12(2), 58–74.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120.
- Chiu, C.-L., & Lin, H.-W. (2023). Digital accounting and organizational performance in SMEs. *Journal of Applied Business Research*, 39(1), 120–135.
- Cruz Salazar, J. A., Garza-Reyes, J. A., & Maldonado-Guzmán, G. (2024). Digital and green innovation capabilities in SMEs: Effects on sustainable performance. *Business Strategy and the Environment*, 33(2), 355–372.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319–340.
- Imjai, K., Niyomsart, T., & Panudda, W. (2023). Digital capability and decision-making potential in SME accounting systems: Evidence from Southern Thailand. *Journal of Accounting Research and Innovation*, 15(1), 33–48.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Kritsanapad, K., Garza-Reyes, J. A., & Kumar, A. (2023). Factory logistics improvement: A case study analysis of the triple-helix model in Northern Thailand. *Journal of Industrial and Business Management*, 15(3), 210–228.
- Maeenuddin, M., Hamid, S. A., Nassir, A. M., & Fahlevi, M. (2024). Measuring the financial sustainability and its influential factors in microfinance sector of Pakistan. *SAGE Open*, 14(3), 450-462.
- Morse, J. M. (2000). *Determining Sample Size*. *Qualitative Health Research*, 10, 3-5.
- Office of Small and Medium Enterprises Promotion. (2024). *Statistical report on SMEs in Thailand by region*. Ministry of Industry. <https://www.sme.go.th>
- Pongpithee, N., & Senasiri, P. (2022). Digital data literacy and SME growth: A study of accounting and financial decision-making in Thailand. *Southeast Asia Journal of Innovation and Business*, 11(3), 25–39.

- Samad, S. (2022). Unravelling factors influencing firm performance: Evidence from SMEs in the tourism industry. *International Journal of Financial Studies*, 10(3), 77–89.
- Silva, R. P., Sampaio, P., & Almeida, R. (2024). A new proposed model to assess the digital organizational maturity in accounting and finance. *Journal of Accounting and Organizational Change*, 20(1), 1–23.
- Thaweerat, W., Chansri, N., & Boonmeesap, P. (2024). Multisectoral collaboration model for enhancing SME accounting capability in Thailand. *Journal of Strategic Business Development*, 10(1), 51–67.
- Udomsup, S., Kanchanapitak, P., & Leelasawassuk, T. (2023). Readiness factors for digital transformation in SMEs: Accounting system perspective. *Journal of Technological Advancement in SMEs*, 7(2), 94–112.
- Van Hoang, D., Thi Hien, N., Van Thang, H., Nguyen Truc Phuong, P., & Thi-Thuy Duong, T. (2025). Digital capabilities and sustainable competitive advantages: The case of emerging market manufacturing SMEs. *SAGE Open*, 15(2), 102-115.
- Venturi, F., Oster, M., & State Street Corporation. (2024). *VenturiSM: A digital platform case study for streamlining back-office collateral and reporting processes*. State Street White Paper Series.
- Wernerfelt, B. (1984). A resource-based view of the firm. *Strategic Management Journal*, 5(2), 171–180.
- Zuhroh, D., Jermias, J., Ratnasari, S. L., Sriyono, Nurjanah, E., & Fahlevi, M. (2025). The impact of sharing economy platforms, management accounting systems, and demographic factors on financial performance: Exploring the role of formal and informal education in MSMEs. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 11(1), 100447.